

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **S. D.**
st. přísl. X

zastoupen advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2023, č. j. OAM-906/ZA-ZA11-ZA16-2022,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2023, č. j. OAM-906/ZA-ZA11-ZA16-2022, (dále též jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce v České republice požádal o mezinárodní ochranu. K žádosti sdělil, že ve vlasti žil v Derik, Mardin. Z vlasti vycestoval někdy kolem 3. 10. 2022. Do České republiky přicestoval ilegálně v nákladním voze dne 5. 10. 2022. Vlast opustil, protože Kurdové se v Turecku nemají dobře. Turci je tam takříkajíc „bijí“. Žalobce viděl, jak napadli jeho rodiče.
3. Při pohovoru k žádosti dne 10. 10. 2022 žalobce uvedl, že v Turecku žijí jeho rodiče a sourozenec. Turci nemají rádi Kurdy a tomu odpovídá i jejich chování, mají je za „vyvrhele“. Když byl dotázán na to, jaké má osobní zkušenosti s takovým chováním ke Kurdům, sdělil, že se kvůli svému původu nedostal na univerzitu. Po podání přihlášky však nejel na přijímací zkoušky. Nevzali by ho totiž tak jako tak. V záloze měl univerzitu v Mardinu, ale nepodal ani přihlášku. Dne 1. 9. 2022 šli rodiče žalobce před dům a najednou je tam napadla procházející vojenská hlídka ze stanice poblíž. Nic vážného se nestalo, ale byl to zbytečný nevyprovokovaný incident. Otec žalobce dostal ránu holí. Nějaký voják si na někom chtěl vylít zlost a tak udeřil otce holí pro nic za nic. Otec žalobce věc neřešil. Žalobce žádné další problémy se státní správou ve své vlasti neměl. Do Turecka se nechce vracet. Kurdům se v Turecku žije zle.
4. Žalovaný neshledal skutečnosti sdělené žalobcem pro udělení mezinárodní ochrany důvodnými. Nedospěl k závěru, že by žalobce mohl pociťovat odůvodněný strach z pronásledování dle § 12 odst. b) zákona o azylu. Pokud jde o žalobcem tvrzené problémy, dle žalovaného žil ve vlasti zcela běžným životem a neměl žádné problémy s tureckými státními orgány. Sám nezmínil, že by byl vystaven závažnému negativnímu jednání z důvodu svého původu. Hovořil pouze o obtížích s přijetím na vysokou školu. Při pohovoru bylo objasněno, že nešel na přijímací zkoušky. Jeho nepřijetí s jeho původem nijak nesouvisí. Pokud jde o útok na otce žalobce, z popisu děje neplyne, že by útok byl motivován tím, že otec žalobce je Kurd. V takovém případě je rovněž nutné obrátit se na státní orgány ve své vlasti, což však otec žalobce neučinil. Na základě informací ze zpráv o Turecké republice žalovaný dospěl k závěru, že Kurdové v Turecku mají obdobná práva jako Turci, což plyne z turecké ústavy. Osoby kurdského původu jsou hojně zastoupeny mezi podnikateli, úředníky, známými herci, umělci a sportovci. Rozlišit osobu kurdského původu od Turka je navíc velmi obtížné. Žalovaný neshledal okolnosti, které by měly negativní vliv na žadatelův každodenní život, dosahující úrovně pronásledování ve smyslu zákona o azylu.

III. Obsah žaloby

5. Žalobce má za to, že žalovaný zcela nedostatečně zmapoval situaci v Turecku a rovnost v právech mezi Turky a Kurdy. Nepostupoval tak v souladu se zásadou materiální pravdy. Jádrem azylového příběhu žalobce je skutečnost, že je Kurd a v souvislosti s tím se cítí být v Turecku diskriminován. Na Kurdy je v Turecku nahlíženo jako na osoby třetí kategorie. Loni byl otec žalobce napaden tureckým vojákem.
6. Žalobce obecně popsal situaci Kurdů v Turecku. Turci Kurdům zakazují hovořit kurdsky, poslouchat kurdskou hudbu. Pro kurdské obyvatele je těžší nalézt si práci. Tureckou většinou je na Kurdy nahlíženo jako na méněcenné osoby, což se odráží i v nerovných podmínkách týkajících se vstupu na trh práce, projevování politických názorů, zastávání ochrany lidských práv Kurdů, nemožnosti projevovat se běžně svojí řečí a kulturou apod. Turecká většina, která veřejně nezastává práva Kurdů, je oproti kurdské menšině značně zvýhodněna. Nejedná se přitom o nějaké ústrky či nesváry, ale o vládnoucí stranou vybudovaný a utvrzovaný obraz Kurdů jako nepřátel Turecka a teroristů. Kurd, který se

snaží integrovat do Turecké společnosti a neprojevuje se prokurdsky, bude mít jistě snazší přístup do společnosti turecké většiny. Pouze ti Kurdové, kteří v sobě potlačí svoji kurdskou příslušnost, jsou tureckou většinou přijati. Ostatní jsou vystavováni nerovnosti v základních lidských, sociálních a politických právech. Žalobce poukázal na bod 30 a 23 usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. června 2022 o zprávě Komise o Turecku za rok 2021. Konstatoval, že v usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. července 2021 o potlačování opozice v Turecku, zejména Lidově demokratické strany (HDP) (2021/2788(RSP)), vytýká Evropský parlament Turecké republice potlačování opozice.

7. Odkaz žalovaného na Ústavu Turecké republiky je zcela irelevantní, nemá žádnou vypovídající hodnotu o tom, jestli je tato právní norma v praxi naplněna. Stejně tak je irelevantní odkaz na to, kolik Kurdů žije ve velkých městech, kdy mají mít obdobná práva jako Turci a odkaz žalovaného na zprávu MZV s názvem Turecko – Turečtí občané kurdského původu, která je příliš obecná, nemapuje skutečnost, že Kurdové nemohou pojmenovávat své narozené děti kurdskými jmény, výuka ve školách probíhá pouze v tureckém jazyce a do turecké společnosti mají šanci proniknout pouze takové osoby kurdského původu, které se vzdají své kurdské kultury, řeči a jakékoliv veřejně zmíněné podpory Kurdů.
8. Perzekuce politicky aktivních osob v HDP a jejich sympatizantů velmi úzce souvisí se samotným postavením Kurdů v turecké společnosti. Pokud by bylo postavení Kurdů a Turků rovné, nebylo by nutné, aby byli pod záminkou terorismu a podpory teroristické organizace PKK perzekuováni příznivci a členové prokurdské politické strany, která se snaží o prosazování rovnosti v právech mezi Kurdy a Turky a která kritizuje vládnoucí stranu za přístup ke Kurdům.

IV. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný s žalobními námitkami nesouhlasí, neprokazují porušení zákona. Žalovaný zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí.
10. Žalobce v žalobě zopakoval stěžejní důvody své žádosti, které žalovaný podrobně zhodnotil a zároveň si opatřil dostatečné množství podkladů týkajících se situace žalobce. Dokazování provedl žalovaný podrobně a úplně. Zabýval se všemi okolnostmi případu, v napadeném rozhodnutí žalovaný srozumitelně odůvodnil, proč není možné žalobci udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Je to navíc právě žalobce, kdo má v řízení o mezinárodní ochraně povinnost tvrzení. Pro vznesení svých tvrzení měl žalobce dostatek prostoru.
11. Pokud jde o námitky ohledně politické strany HDP, žalobce netvrdil, že by byl členem jakékoliv politické strany, či že by měl nějaké politické přesvědčení. Příslušnost k etnické menšině přináší téměř v každé zemi řadu výzev. Žalovaný připouští, že Kurdové mohou čelit diskriminaci na pracovním trhu nebo ve společenském životě. Diskriminace však bez dalšího není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu příslušníkům takové menšiny, pokud nedosahuje intenzity pronásledování. Obecnou situací Kurdů v Turecku se zabýval i Nejvyšší správní soud v rozsudcích, na které žalovaný odkázal. Lze tedy dovodit, že nesnáze Kurdů v Turecku sice existují, ale nedosahují bez dalšího intenzity pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona. Institut mezinárodní ochrany je institutem zcela výjimečným a nelze jím zaměňovat jiné formy pobytů upravené v zákoně o pobytu cizinců.

V. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, s.ř.s., ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu) a ve věci rozhodoval bez jednání, neboť pro to byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).
13. Žaloba není důvodná.
14. Soud se nejprve zabýval tím, zda se žalovaný ve vztahu k osobě žalobě, resp. k jím uváděným důvodům, dostatečně zabýval situací v zemi původu žalobce. K této námitce je nutno připomenout, že přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, jsou jedním ze stěžejních podkladů pro vydání rozhodnutí žalovaného [§ 23 písm. c) zákona o azylu]. Tyto informace o zemi původu musejí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a (4) transparentní a dohledatelné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008–81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Přitom platí, že odpovědnost za náležité zjištění reálií o zemi původu leží na státu, tedy primárně žalovaném [srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005–58 či ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017–36 a čl. 10 odst. 3 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany („procedurální směrnice“)].
15. Krajský soud má za to, že pro účely posouzení žádosti žalobce byl skutkový stav zjištěn dostatečně, tj. v souladu se shora uvedenými požadavky na získané informace o zemi původu žalobce. Žalovaný založil napadené rozhodnutí na následujících zprávách o zemi původu žalobce nacházejících se na č. l. 16-33 správního spisu: 1) Informace Ministerstva vnitra ČR ze dne 22. 2. 2022, překlad textu z webové stránky Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), která se zabývá bezpečnostními orgány v Turecku; 2) Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 30. 9. 2022, Turečtí občané kurdského původu, která se zabývá přístupem Kurdů na pracovní trh v Turecku, jejich zastoupením mezi známými osobnostmi, počtem kurdských obyvatel v Istanbulu, migračními trendy Kurdů, jejich zastoupením v důstojnickém sboru turecké armády a jejich možnostmi získat cestovní pas; 3) Informace Ministerstva vnitra ČR ze dne 25. 3. 2021, překlad textu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) publikovaného 2021, Turecko – přehled údajů o zemi za rok 2020, bez hlubšího kurdského kontextu; 4) Informace OAMP ze dne 8. 7. 2022, Turecko, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav: červenec 2022.
16. Žalovaný tedy založil své rozhodnutí na množství zpráv o zemi původu žalobce, nejaktuálnější zpráva byla ze dne 8. 7. 2022. Pokud žalobce v žalobě argumentuje usneseními Evropského parlamentu, informace v nich obsažené nejsou v rozporu s informacemi nashromážděnými žalovaným, ani v rozporu s napadeným rozhodnutím. Informace, na které žalobce poukazuje, se týkají především politicky angažovaných osob, podporovatelů strany HDP, či jiných opozičních stran. Bod 30 usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. června 2022, který žalovaný citoval v žalobě, se týká především zadržených osob, aktérů občanské společnosti a politických oponentů. Bod 23 se pak týká především příslušníků politické strany HDP. Tyto informace mohou být relevantní, pokud jde o komplexní obraz o situaci Kurdů v Turecké republice. Žalobce však nesdělil, že by byl politicky aktivní, naopak uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení a není členem žádné politické strany. Skutečnosti odkazované žalobcem, které bezpochyby vypovídají o mezerách v dodržování

základních lidských práv v Turecké republice, se proto přímo nevztahují k žalobci a jeho azylovému příběhu.

17. S žalobcem lze souhlasit v tom, že postoj turecké vlády k prokurdské opozici souvisí i se samotným postavením Kurdů ve společnosti. Diskriminace však bez dalšího není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu příslušníku takové etnické menšiny, pokud nedosahuje intenzity pronásledování. Dle § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí „závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“ (srov. čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (kvalifikační směrnice).
18. Na podkladě shromážděných informací o zemi původu soud (stejně jako žalovaný) nedospěl k závěru, že by pouze na základě kurdského původu obecně docházelo v Turecku k jednání, které by dosahovalo intenzity pronásledování nebo vážné újmy. Závěr žalovaného, že pro Kurdy je v Turecku obecně zachována možnost důstojného života bez omezení či pronásledování odpovídá i judikatuře Nejvyššího správního soudu, který se postavením Kurdů v Turecku opakovaně zabýval (např. v rozsudcích ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018-28, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018-30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018-46, či z nedávné doby usnesení ze dne 26. 6. 2023, č. j. 2 Azs 76/2023-28, a v mnoha dalších rozhodnutích). Dovedl přitom, že nesnáze Kurdů v Turecku sice existují, ale nedosahují bez dalšího intenzity pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona.
19. Co se týká žalobce, ten ve správním řízení pouze sdělil, že v Turecku se Kurdům nežije dobře. Argumentoval tím, že jeho otec byl napaden tureckým vojákem. Nic vážného se mu nestalo, otec záležitost dále neřešil. Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že taková tvrzení nevypovídají o existenci rizika pronásledování či hrozby vážné újmy. Jednalo se o ojedinělý incident, útok navíc nesměřoval na samotného žalobce, ale na jeho otce. Ten se následně ani nepokusil vyhledat pomoc u tureckých státních orgánů. Žádné další problémy žalobce neměl. Sice sdělil, že se nedostal na vysokou školu, protože je Kurd, při pohovoru však vyšlo najevo, že se žalobce o přijetí na vysokou školu ani nepokusil. Skutečnosti uváděné žalobcem nemohly být důvodem, pro který by žalobce mohl při návratu do vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu či pro který by mu hrozilo riziko vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu.

VI. Závěr a náklady řízení

20. Žalobní námitky nejsou důvodné a nebyly shledány ani jiné důvody, pro které by měl soud napadené rozhodnutí zrušit. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel,

jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 7. září 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně